

MATEI

pentru

TOȚI

***

PARTEA A II-A
Capitolele 16-28

Seria de comentarii NOUL TESTAMENT PENTRU TOȚI

MATEI *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-15

MATEI *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 16-28

MARCU *pentru* TOȚI

LUCA *pentru* TOȚI

IOAN *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-10

IOAN *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 11-21

FAPTE *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-12

FAPTE *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 13-28

PAVEL *pentru* TOȚI: Romani, Partea 1: Capitolele 1-8

PAVEL *pentru* TOȚI: Romani, Partea a 2-a: Capitolele 9-16

PAVEL *pentru* TOȚI: 1 Corinteni

PAVEL *pentru* TOȚI: 2 Corinteni

PAVEL *pentru* TOȚI: Galateni și Tesaloniceni

PAVEL *pentru* TOȚI: Epistolele captivității - Efeseni, Filipeni,
Coloseni și Filimon

PAVEL *pentru* TOȚI: Epistolele pastorale - 1 și 2 Timotei și Tit

EVREI *pentru* TOȚI

Epistolele timpurii *pentru* TOȚI: Iacov, Petru, Ioan și Iuda

APOCALIPSA *pentru* TOȚI

MATEI

pentru

TOTI

***

PARTEA A II-A

Capitolele 16-28

TOM WRIGHT

Traducere de Veronica Oniga

Succeed Publishing
Medgidia, 2018

Editor: **Vasilică Croitor**
Redactor: **Dorin-Gabriel Mureșan**
Tehnoredactarea: **Succeed Publishing**
Coperta: **Denisa & Benjamin Croitor**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WRIGHT, TOM

Matei pentru toți / Tom Wright. - Medgidia : Succeed
Publishing, 2018 - 2 vol.

ISBN 978-606-8218-97-7

Partea 2. - 2018. - ISBN 978-606-8218-94-6

2

Matthew for Everyone Part 2

© Nicholas Thomas Wright 2002, 2004, 2012

All rights reserved.

This translation of **Matthew for Everyone Part 2** first published
in 2002 is published by arrangement with The Society
for Promoting Christian Knowledge, London, England.

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate
fi reprodușă sau difuzată electronic, mecanic, prin fotocopiere,
înregistrare audio sau în orice altă formă, exceptând cazul unor
scurte recenzii sau citate, fără permisiunea în scris a Editurii
Succeed Publishing. Toate citatele din Biblie, cu excepția locurilor
precizate, sunt din traducerea Dumitru Cornilescu.

Editura Succeed Publishing
Medgidia, str. Independenței, nr. 5
Jud. Constanța, cod: 905600
Telefon: 0744 623909
comenzi@succeed.ro www.succeed.ro

CUPRINS

INTRODUCERE.....	xi
MATEI 16:1-12	
Aluatul fariseilor	1
MATEI 16:13-20	
Statutul mesianic al lui Isus	4
MATEI 16:21-28	
Isus vestește moartea Sa.....	9
MATEI 17:1-8	
Schimbarea la față.....	12
MATEI 17:9-13	
Întrebarea despre Ilie.....	16
MATEI 17:14-21	
Credința care mută munții.....	19
MATEI 17:22-27	
Taxa pentru templu	23
MATEI 18:1-7	
Smerenia și primejdia.....	26
MATEI 18:8-14	
Mai multe despre „acești micuți”	30
MATEI 18:15-20	
Reconcilierea și rugăciunea în cadrul comunității.....	33
MATEI 18:21-35	
Provocarea iertării	37
MATEI 19:1-9	
Întrebarea despre divorț	41

MATEI 19:10-15	
Căsătoria, celibatul și copiii.....	45
MATEI 19:16-22	
Tânărul bogat.....	48
MATEI 19:23-30	
Cei dintâi și cei de pe urmă	52
MATEI 20:1-16	
Lucrătorii din vie	55
MATEI 20:17-28	
Paharul pe care îl avea Isus de băut	59
MATEI 20:29-34	
Vindecarea a doi orbi.....	63
MATEI 21:1-11	
Isus intră călare în Ierusalim.....	66
MATEI 21:12-22	
Templul și smochinul.....	70
MATEI 21:23-32	
Întrebarea despre Ioan.....	75
MATEI 21:33-46	
Pilda arendașilor.....	79
MATEI 22:1-14	
Pilda ospățului de nuntă	82
MATEI 22:15-22	
Plătirea birului	87
MATEI 22:23-33	
Întrebarea despre înviere	90
MATEI 22:34-46	
Marea poruncă și Domnul lui David.....	94
MATEI 23:1-12	
Avertismente împotriva scribilor și fariseilor	97

MATEI 23:13-22	
Condamnarea scribilor și a fariseilor (1).....	102
MATEI 23:23-33	
Condamnarea scribilor și a fariseilor (2).....	106
MATEI 23:34-39	
Judecata Ierusalimului și a conducătorilor lui	110
MATEI 24:1-14	
Începutul durerilor nașterii	113
MATEI 24:15-28	
Sacrilegiul pustierii	118
MATEI 24:29-35	
Venirea Fiului omului	122
MATEI 24:36-44	
Venirea neașteptată	127
MATEI 24:45-51	
Robii înțelepți și cei netrebnci	130
MATEI 25:1-13	
Fecioarele înțelepte și cele nechibzuite	133
MATEI 25:14-30	
Pilda talanților	137
MATEI 25:31-46	
Oile și caprele	142
MATEI 26:1-13	
Pregătiri în vederea morții lui Isus.....	146
MATEI 26:14-25	
Paștele și trădarea	151
MATEI 26:26-35	
Cina cea de taină.....	156
MATEI 26:36-46	
Ghetsimani	160

MATEI 26:47-56	
Isus este arestat.....	164
MATEI 26:57-68	
Isus înaintea lui Caiafa.....	168
MATEI 26:69-75	
Tăgăduirea lui Petru.....	173
MATEI 27:1-10	
Moartea lui Iuda	176
MATEI 27:11-26	
Isus și Baraba înaintea lui Pilat.....	180
MATEI 27:27-38	
Isus este batjocorit și răstignit.....	184
MATEI 27:39-44	
Batjocorirea lui Isus pe cruce.....	188
MATEI 27:45-56	
Moartea Fiului lui Dumnezeu.....	192
MATEI 27:57-66	
Îngroparea lui Isus.....	197
MATEI 28:1-10	
Învierea lui Isus	201
MATEI 28:11-15	
Preoții și gărzile.....	205
MATEI 28:16-20	
Marea însărcinare.....	209
GLOSAR.....	217

*Lui Christopher Philip Unwin,
preot și învățător al crezului creștin,
cu recunoștință pentru dragostea,
sprijinul și rugăciunile sale,
de care m-am bucurat mai bine de cincizeci de ani*

INTRODUCERE

Cu prima ocazie în care un om s-a ridicat să vorbească în public despre Isus, el a arătat cât se poate de lămurit că mesajul lui era destinat *tuturor*.

Era o zi măreață, numită uneori ziua de naștere a Bisericii. Adierea minunată a Duhului Sfânt suflase peste ucenicii lui Isus și îi umpluse cu o nouă bucurie și cu simțământul prezenței și puterii lui Dumnezeu. Liderul lor, Petru, care cu doar câteva săptămâni în urmă plânsese ca un copil fiindcă mințise, blestemase și tăgăduise până și faptul că Îl cunoștea pe Isus, s-a trezit acum lămurind o mulțime uriașă de oameni că se petrecuse un eveniment care schimbase lumea pentru totdeauna. Ceea ce Dumnezeu făcuse pentru acest ucenic al Lui începea să facă acum pentru toată lumea: viața nouă, iertarea, o nouă speranță și putere înfloreau asemeni bobocilor apăruiți primăvara, după o iarnă îndelungată. Începuse o epocă nouă, o epocă în care, folosindu-se de oamenii care ascultau cuvintele lui Petru, pornind de atunci și de acolo, Dumnezeul cel viu avea să facă în lume lucruri noi. „Făgăduința aceasta este pentru voi,” le spunea Petru celor care îl ascultau, „pentru copiii voștri și pentru toți cei ce sunt departe acum” (Fapte 2:39). Promisiunea nu îl avea în vedere doar pe ascultătorul de alături din mulțime, ci era făcută tuturor.

În decursul unei perioade remarcabil de scurte, faptul acesta a devenit realitate în așa măsură încât tânăra mișcare s-a răspândit în lungul și în latul celei mai mari părți a lumii cunoscute atunci. Iar una dintre căile prin care această promisiune făcută tuturor s-a împlinit a fost cu ajutorul scrierilor primilor lideri creștini. Aceste lucrări de scurte dimensiuni, compuse în principal din scrisori și relatări despre Isus, au circulat pe o scară largă și au fost citite cu sete. Ele nu au fost destinate unei elite religioase ori intelectuale.

Încă de la început, menirea lor a fost aceea de a ajunge în mâinile tuturor.

Afirmația aceasta este la fel de adevărată și astăzi. Desigur, contează faptul că unii oameni acordă timp și atenție studierii dovezilor istorice, acordă importanță înțelesului cuvintelor folosite în original (primii creștini au scris în limba greacă) precum și exactității sau preciziei celor spuse de diferiți autori despre Dumnezeu, despre Isus, lume și ei înșiși. Seria cărților de față are la bază tocmai o asemenea cercetare. Dar scopul acestui demers este acela ca mesajul să poată ajunge la toată lumea și mai cu seamă la oamenii care nu obișnuiesc să citească o carte presărată cu note de subsol și cuvinte în limba greacă. Pentru astfel de persoane au fost scrise aceste cărți. Iată de ce, la sfârșit, există un glosar care cuprinde cuvintele cheie fără de care nu vă puteți descurca, însoțite de o scurtă explicație a sensului lor. Ori de câte ori întâlniți în text un cuvânt scris cu litere îngroșate, îl puteți căuta la final, unde vă veți lămuri despre ce este vorba.

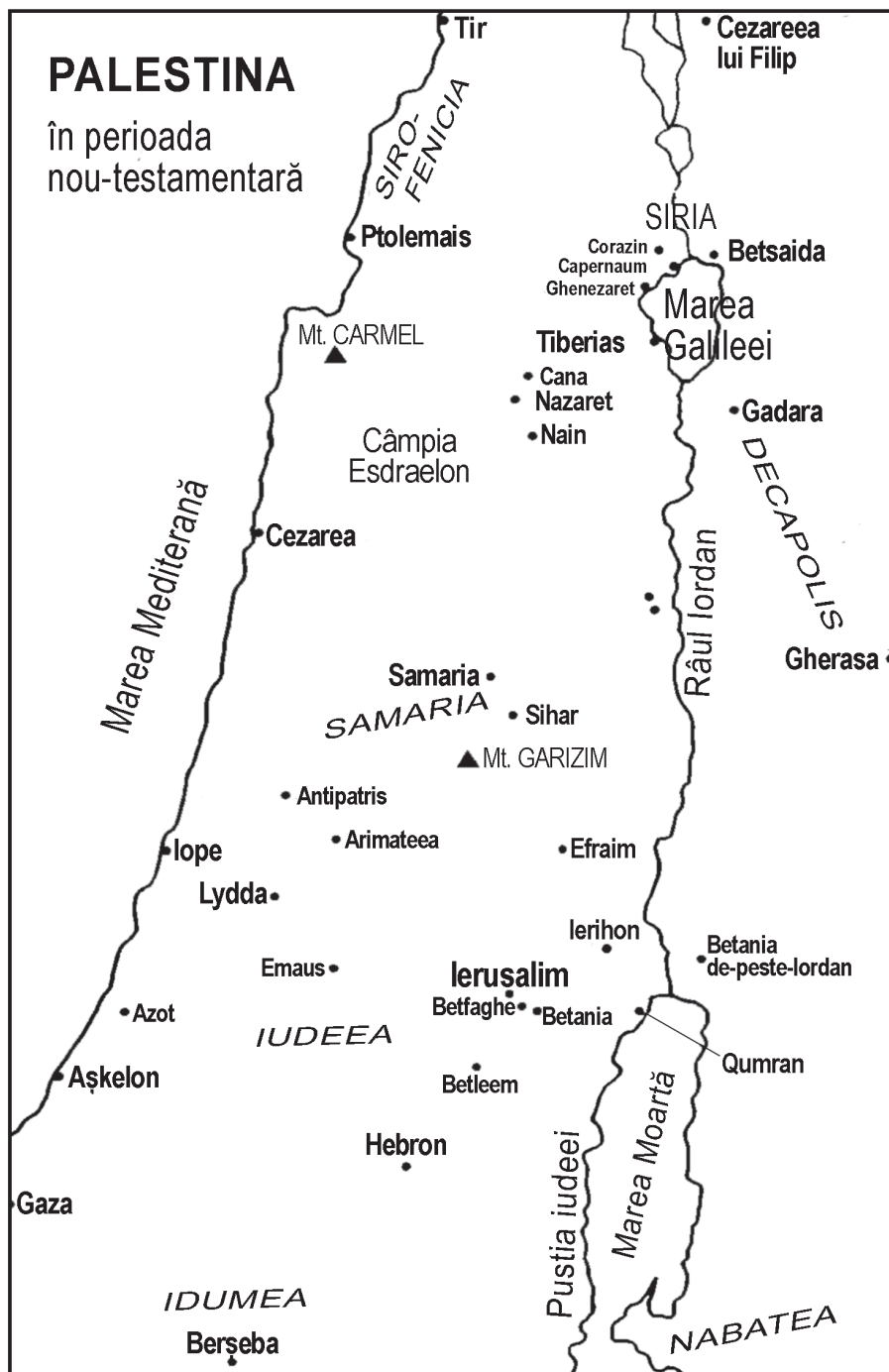
În prezent, sunt disponibile, desigur, numeroase traduceri ale Noului Testament. Cea pe care v-o ofer în materialul de față este aleasă pentru același tip de cititor: unul care nu înțelege neapărat nuanțele mai ceremonioase, uneori chiar greoaie, ale unor traduceri standard. Am căutat, desigur, să rămân cât mai aproape de original cu putință, dar scopul meu principal a fost acela de a mă asigura că termenii nu sunt doar pe înțelesul unora dintre cititori, ci pe înțelesul tuturor.

Evanghelia după Matei realizează un portret bogat, cu multiple fațete, al lui Isus. El este înfățișat drept Mesia cel așteptat de Israel, Împăratul care avea să domnească și să mântuiască lumea. Isus este zugrăvit înaintea noastră ca Învățătorul mai mare chiar decât Moise. Și, desigur, este prezentat drept Fiu al omului care Își dă viața pentru noi toți. Matei descrie totul pas cu pas în fața noastră și ne invită să ne însușim înțelepciunea cuprinsă în mesajul Evangheliei și noul mod de viață care decurge din ea. Așadar, cartea pe care o țineți acum în mână este *Matei pentru toți!*

Tom Wright

PALESTINA

în perioada
nou-testamentară

MATEI 16:1-12

Aluatul fariseilor

¹Fariseii și saducheii s-au apropiat de Isus și au încercat să Îl prindă în capcană cerându-I să le arate un semn din cer.

²Iată care a fost răspunsul pe care li l-a dat El: „Când se înserează, voi ziceți: «Are să fie vreme frumoasă, căci cerul este roșu.» ³Iar dimineața ziceți: «Astăzi are să fie furtună, căci cerul este roșu-posomorât.» Fățarnicilor, fața cerului știți s-o deosebiți, dar semnele vremurilor nu le puteți deosebi? ⁴Generația aceasta care vrea un semn este una ticăloasă și depravată! Nu i se va da alt semn decât semnul prorocului Iona.”

Spunând aceste cuvinte, i-a lăsat și a plecat.

⁵Ucenicii trecuseră de cealaltă parte a lacului și uitaseră să ia pâini. ⁶Isus le-a zis: „Luați seama și păziți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor.”

⁷Ucenicii vorbeau între ei și spuneau: „Ne zice așa pentru că n-am luat pâini!”

⁸Isus, care cunoștea lucrul acesta, le-a zis: „Puțin credincioșilor, de ce vă gândiți că n-ați luat pâini? ⁹Tot nu înțelegeți? Și nici nu vă mai aduceți aminte de cele cinci pâini pentru cei cinci mii de oameni și câte coșuri ați strâns după aceea? ¹⁰Nici de cele șapte pâini pentru cei patru mii de oameni și câte coșuri ați adunat? ¹¹Cum nu înțelegeți că nu v-am vorbit despre pâini? Fiți cu băgare de seamă la aluatul fariseilor și al saducheilor!”

¹²Atunci au înțeles ei că nu le zisese să se păzească de aluatul pâinii, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

Generația noastră este bombardată din toate părțile de semne. Când conduceți mașina pe străzile unui oraș mare, mai ales noaptea, veți fi orbiți de mulțimea semnelor întâlnite. Unele dintre ele sunt

MATEI 16:1-12 Aluatul fariseilor

necesare, fiindcă vă spun încotro vă îndreptați și pe unde nu aveți voie să mergeți. Dacă ignorați luminile semaforului, vă puneți viața în pericol. Alte semne au doar rol decorativ sau informativ, arătând direcția spre anumite clădiri sau luminându-le. Multe alte semne au menirea de a vă capta atenția și de a vă goli buzunarul. Reclamele luminoase se aprind și se sting ademenitor, până când mesajul lor vă rămâne imprimat în memorie.

Procesul creșterii presupune însușirea deprinderii de a distinge semnele importante, cărora trebuie să le dăm ascultare, de cele lipsite de importanță, care pot și ar trebui, probabil, să fie ignorate. Atunci când citim **Evangheliile**, ne găsim în fața unui puzzle de felul acesta. Uneori, Isus face lucruri pe care El Însuși le numește „semne”. Mai ales în Evanghelia după Ioan, dar și în celelalte, unele dintre faptele Lui pline de putere, îndeosebi vindecările, sunt văzute ca semne care arată cine este El, semne pe care cel puțin **ucenicii**, dar nu numai ei, ar trebui să le observe, să le „citească” și să le înțeleagă.

Dar atunci când **fariseii** și **saducheii** cer un semn, avem de-a face cu o situație diferită. (Cele două grupări nu obișnuiau să conlucreze; trebuie că, de data aceasta, nevoia i-a împins să își dea mâna.) Matei scrie că aceștia au încercat să Îl prindă pe Isus, și au recurs astfel la un șiretlic. Poate că după aceea voiau să Îl învinuiască din nou că lucra împreună cu cel rău (vedeți Matei 12:24-45), să Îl acuze că era un profet mincinos, care folosea semnele și minunile pentru a duce poporul Israel în rătăcire, pericol cu privire la care Scripturile atrăgeau atenția (Deuteronom 13:1-5). Poate că Isus a văzut în provocarea lor o formă a cinismului de care dăduseră israeliții dovadă în pustie, când L-au pus pe Dumnezeu la încercare spre a vedea dacă El era cu adevărat în mijlocul lor (Exod 17:1-7). În orice caz, Isus a refuzat să le satisfacă dorința. El nu avea de gând să facă semne la cerere, de parcă ar fi trebuit să treacă vreun test. Dumnezeu nu putea fi tratat ca și cum ar fi fost un soi de scamator de la circ.

Desigur, Isus a făcut tot felul de „semne”; textul Evangheliei este plin de ele. Iar El tânjea ca oamenii să izbutească să descifreze „semnele

MATEI 16:1-12 Aluatul fariseilor

vremurilor”: să vadă norii aducători de furtună, care se strâneau pe cerul vieții națiunii, să recunoască felul în care cârmuitorii corupți, învățătorii falși și oamenii înclinați spre violență conduceau poporul spre un dezastru inevitabil, de care numai **pocăința** și împrosperarea încrederii în **Împărăția** lui Dumnezeu îi mai puteau scăpa. Ironia stătea în faptul că ei Îi cereau lui Isus un semn, în vreme ce erau orbi la numeroasele semne care îi înconjurau.

Astfel, Isus a refuzat să facă un semn special, doar pentru ei. Lucrările pline de putere înfăptuite de El izvorau din dragoste, nu din dorința de a-Și supune misiunea unui test de laborator. Singurul semn pe care urma să li-l dea acestor oameni, după cum spusese deja, era cel al profetului Iona (12:38-42, unde este explicat înțelesul acestuia). Dacă oamenii Îl priveau cu inima plină doar de un spirit cinic și critic, nu aveau să vadă nimic din tot ce se întâmpla în jurul lor, până în clipa în care urma să se răspândească zvonul învierii Sale. Acesta avea să fie semnul ultim și zdrobitor al faptului că Dumnezeu fusese într-adevăr cu Isus în tot acel răstimp.

Adevărul era că atât fariseii, cât și saducheii urmăreau, fiecare în felul lor, anumite scopuri, aveau convingeri și speranțe care nu se aliniau celor oferite de Isus. Aidoma unor partide politice consacrate care descoperă dintr-o dată că o mișcare nouă amenință să le submineze sprijinul popular, și ei erau gata să facă orice le stătea în putință pentru a o discredita. Isus le-a înțeles urzelile și Și-a avertizat ucenicii cu privire la ei.

Ca un părinte care își învață copilul să nu cadă în capcana reclamelor luminoase de pe străzile orașului, Isus îi avertizează pe ucenici să se ferească de „aluatul” fariseilor și al saducheilor. Cuvintele Lui au stârnit nedumerirea ucenicilor, care au crezut că Isus vorbea pe ocolite despre faptul că uitaseră să ia cu ei pâine. Probabil că pentru noi exprimarea aceasta este și mai greu de înțeles, fiindcă, dacă nu cunoaștem prea multe despre iudaism, nu știm la ce se referă aluatul.

Ideea din spatele spuselor lui Isus este următoarea: cu ocazia Paștelui, una dintre cele mai mari sărbători evreiești, orice urmă de

MATEI 16:13-20 Statutul mesianic al lui Isus

aluat trebuia să fie scoasă din case, pentru a comemora vremea când copiii lui Israel au părăsit Egiptul în așa grabă încât nu au avut timp să coacă pâine dospită, așa că au mâncat-o nedospită. Încetul cu încetul, aluatul sau drojdia a devenit un simbol nu a ceva ce face pâinea mai plăcută la gust, ci a unui element care o face mai puțin pură. Un avertisment împotriva „aluatului” învățaturii cuiva atrăgea atenția cu privire la modul în care adevăratul mesaj al Împărăției lui Dumnezeu putea fi deteriorat, sau, cum spunem noi când ne referim mai degrabă la băutură decât la pâine, putea fi diluat.

Dacă așezăm scena în contextul nostru, cu două mii de ani mai târziu, ne confruntăm cu aceeași întrebare. Care sunt „semnele vremurilor” din epoca noastră? Care sunt liderii și învățătorii, oficiali sau neoficiali, care duc poporul în rătăcire? Care sunt adevăratele semne ale lucrării desfășurate de Dumnezeu în mijlocul nostru? Cum ne putem deprinde să deosebim, în viața noastră morală și spirituală, semnele pe care trebuie să le remarcăm de cele pe care ar fi mai bine să le ignorăm?

MATEI 16:13-20

Statutul mesianic al lui Isus

¹³Isus a venit în ținutul Cezareei lui Filip și i-a întrebat pe ucenicii Săi: „Cine zic oamenii că este Fiul omului?”

¹⁴Ei au răspuns: „Unii zic că ești Ioan Botezătorul; alții, Ilie; alții, Ieremia sau unul dintre proroci.”

¹⁵„Dar voi”, le-a zis El, „cine ziceți că sunt?”

¹⁶Simon Petru I-a răspuns: „Tu ești Mesia, Fiul Dumnezeului celui viu!”

¹⁷Isus a luat din nou cuvântul și i-a zis: „Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona, fiindcă nu carnea și sângele ți-au descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu, care este în ceruri. ¹⁸Și Eu îți spun: tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea, iar porțile Locuinței morților nu o vor birui. ¹⁹Îți voi da cheile Împărăției

cerurilor și orice vei lega pe pământ va fi legat în ceruri și orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri.”

²⁰Atunci a poruncit ucenicilor Săi să nu spună nimănui că El este Mesia.

Budiștii tibetani cred în transmigrația **sufletelor**. Când un om moare, ei cred că sufletul acestuia trece îndată în alt trup, și anume în cel al unui copil născut în aceeași clipă.

Acest crez devine de o importanță vitală când liderul lor spiritual, Dalai Lama, moare. Atunci începe căutarea unui băiat născut în momentul morții marelui conducător; copilășul este luat și crescut ca noul lider. Toată lumea, inclusiv copilul însuși, știe de la bun început că el este noul Dalai Lama. Pentru urechile vesticilor sună foarte ciudat. Noi punem mare preț pe dreptul fiecărei persoane de a avea libertatea alegerii privitoare la viitorul său. Chiar și în cadrul monarhiilor ereditare, cel ajuns pe tron poate abdica. Însă Dalai Lama nu are de ales și statutul lui nu este pus de nimeni sub semnul întrebării.

Situația era foarte diferită în iudaism. În vremea lui Isus, mulți iudei credeau (după cum mai cred și astăzi) că Dumnezeu avea să trimită un împărat uns de El, care va fi vârful de lance al mișcării prin care Israelul va fi eliberat de sub asuprire, aducând în sfârșit dreptatea și pacea în lume. Nimeni nu știa când sau unde urma să se nască acest rege uns de Dumnezeu, însă mulți credeau că va fi un descendent al împăratului David. Dumnezeu făcuse promisiuni minunate privitoare la urmașii acestuia. Unii invocau profeția din Mica 5:1-3 (pe care Matei o citează în capitolul 2) pentru a arăta că împăratul așteptat urma să se nască în Betleem. Iar în limbile ebraică și aramaică, termenul pentru „împăratul uns” era cuvântul „**Mesia**”.

Cum urma să fie acest personaj? Cum avea să își dea seama oamenii că el sosise? Nimeni nu știa cu precizie, dar existau numeroase teorii pe tema aceasta. Mulți îl priveau ca pe un împărat războinic, unul care va învinge oștile păgâne și va aduce Israelului

libertatea. Alții vedeau în el un om care va purifica **templul** și va instaura adevărata închinare. Toți cei care credeau în venirea unui asemenea împărat știau că el va împlini Scripturile evreiești și că va aduce în sfârșit **Împărăția** lui Dumnezeu în ființă, precum în **cer**, așa și pe pământ. Însă nimeni nu avea o imagine prea clară a modului în care aveau să arate în fapt, pe pământ, toate acestea. În primul secol, s-au perindat câțiva pretinși Mesia, care au venit și au trecut, strângând în jurul lor susținători care s-au împrăștiat de îndată ce liderul lor a fost prins de autorități. Un fapt era însă neîndoielnic: oricine se pretindea a fi Mesia atrăgea asupra sa atenția autorităților și, aproape sigur, ostilitatea acestora.

De aceea, când Isus a vrut să îi întrebe pe ucenici cine credeau că este, i-a dus departe de sfera în care își desfășurau în mod obișnuit activitatea. Cezarea lui Filip se află în nordul îndepărtat al lui Israel, cu mult dincolo de granițele teritoriului stăpânit de Irod Antipa, la două zile bune de mers de Marea Galileei. Chiar și întrebarea pe care le-a adresat-o Isus nu este una directă (cel puțin în modul în care o consemnează Matei în scrierea sa): „Cine zic oamenii că este Fiul omului?” Altfel spus, „Cine zic oamenii că este persoana de față?” (cu alte cuvinte, *Eu*, dar fără a folosi cuvântul acesta). Isus trebuie că a știut ce răspuns va primi, însă a vrut ca **ucenicii** să îl spună cu glas tare.

Ucenicii I-au rezumat reacția generală a mulțimii, care ne arată multe despre modul în care era perceput Isus de oameni, în ansamblu. Poporul nu se gândea la El ca la „Isus cel blajin, blând și domol”, nici la prietenul cald și încurajator al copiilor, ci mai degrabă ca la un profet aprig din vremuri prezente sau demult apuse, care se ridicase și rostise fără teamă cuvântul lui Dumnezeu împotriva împăraților ticăloși și răzvrățiți. Isus acționa ca un profet; nu ca unul care prevestea viitorul, ci ca o trâmbiță a lui Dumnezeu, care condamna nedreptatea și ticăloșia care își făcuseră loc la vârf.

Însă în cadrul acestei lucrări profetice se ascundea o altă dimensiune, iar Isus credea (altminteri e greu de presupus că ar mai fi pus acea întrebare) că ucenicii Lui prinseseră secretul. El nu era doar

MATEI 16:13-20 Statutul mesianic al lui Isus

purtătorul de cuvânt al lui Dumnezeu, ci Mesia cel trimis de Tatăl. Isus nu rostea doar mesajul divin împotriva cărmuitorilor netrebni ai acelor vremi. El era Împăratul lui Dumnezeu, care urma să le ia locul. Aceasta a fost și concluzia la care au ajuns ucenicii, iar Petru și-a asumat rolul purtătorului de cuvânt al celorlalți: „Tu ești Mesia, Fiul Dumnezeului celui viu!”

Este important să înțelegem bine că, în această etapă, expresia „**Fiul lui Dumnezeu**” nu însemna „a doua persoană a trinității”. Încă nu exista conceptul că împăratul cel așteptat era de natură divină, deși unele dintre lucrurile pe care le făcea și le spunea Isus trebuie că i-au nedumerit din cale-afară pe ucenici. Uluiala lor a încetat doar când, după **învierea** lui Isus, au ajuns să creadă că El fusese de la bun început mult mai strâns legat de Dumnezeu lui Israel decât își închipuiseră ei vreodată. Expresia „fiul lui Dumnezeu” era una biblică, arătând că împăratul avea o relație aparte cu Dumnezeu, fiind reprezentantul Lui (vedeți, de exemplu, 2 Samuel 7:14, Psalmul 2:7).

Foarte curând după învierea lui Isus, ucenicii Lui au început să creadă că expresia amintită avea și o altă semnificație, la care nu se gândise nimeni până atunci. Dar, dacă vrem să înțelegem pasajul pe care îl avem în față, este important să nu căutăm să găsim în el semnificații mai profunde decât există de fapt. Ceea ce afirmă Petru și ceilalți era următorul fapt: Tu ești adevăratul împărat. Tu ești cel pe care îl aștepta Israelul. Tu ești Fiul înfiat de Dumnezeu, cel despre care au vorbit psalmii și profeții.

Ucenicii știau că o asemenea declarație era riscantă. Odată ce o făceau, ei se alăturau unei mișcări profetice care provoca în Numele lui Dumnezeu autoritățile existente, și, în același timp, casa regală din vremea aceea. Isus era adevăratul împărat! Aceasta însemna că Irod și chiar Cezar, care se afla la mare depărtare, trebuiau să ia seama. Cât despre autoritățile templului...

Se părea că Isus le aproba ucenicilor visurile. Când Petru a declarat că El era Mesia, Isus a avut la rândul Lui un nume pentru acest ucenic. Petru sau echivalentul aramaic al acestui nume, „Cephas”,

MATEI 16:13-20 Statutul mesianic al lui Isus

înseamnă „piatră, stâncă”. Dacă Petru era pregătit să spună că Isus era Mesia, Isus era pregătit să afirme că, datorită loialității exprimate de acest ucenic, Petru însuși avea să devină temeliea noii Lui clădiri. După cum Dumnezeu i-a dat lui Avram numele de Avraam, arătând că patriarhul urma să devină tatăl multor națiuni (Geneza 17:5), tot astfel Isus îi dă lui Simon numele nou de Petru, care înseamnă „Stâncă”.

Mai mult, dacă în predica de pe munte Isus a relatat povestirea despre omul înțelept care și-a zidit casa pe stâncă (7:24), acum declară că urmează să facă tocmai acest lucru. Ca și în cazul acelei ilustrații, trebuie să ne imaginăm în fundal marele oraș, Ierusalimul, zidit pe înălțimile stâncoase ale Sionului. Potrivit unora dintre tradițiile iudaice, templul din Ierusalim era locul unde se întâlneau cerul și pământul, precum și cel în care se găseau porțile spre lumea cealaltă. Isus afirma că El reconstruiește acest element central al lumii create de Dumnezeu.

Isus nu avea de gând să construiască efectiv o cetate sau un templu, ci o comunitate alcătuită din toți cei care I se supuneau Lui, ca Împărat uns de Dumnezeu. Iar această mișcare, această comunitate, a început chiar atunci și acolo, în Cezareea lui Filip, odată cu declarația lui Petru.

Pentru o vreme, vestea aceasta trebuia să rămână tăinuită. Altminteri, dacă s-ar fi răspândit, se putea dovedi extrem de primejdioasă. Însă cei care credeau, ca și Petru, că Isus din Nazaret era cu adevărat Mesia cel trimis de Dumnezeu, se bucurau de următoarea promisiune: ca urmare a loialității lor față de Isus, vor deveni oamenii prin care Dumnezeul cel viu va face ordine în lume, aducând dreptatea și pacea. Prin această declarație de **credință** pe care o rostise, cu Petru urma să înceapă această comunitate. Petru avea multe de învățat și numeroase eșecuri de depășit, inclusiv unul relatat în pasajul următor. Însă chiar și experiențele acestea făceau parte din procesul care tocmai începea. La urma urmelor, noua comunitate întemeiată de Isus urma să fie formată pur și simplu din păcătoși iertați.